

ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НЕОЛОГІЗМАМИ СУЧАСНОГО ВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Бузько Світлана Андріївна,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови

Криворізького державного педагогічного університету

ORCID ID: 0000-0001-8392-5049

У статті здійснено лексико-семантичний і структурно-словотвірний аналіз неологізмів української мови, які з'явилися в період сучасної російсько-української війни та функціонують переважно в інтернет-просторі. Неологізми розглядаються як слова чи їх окремі значення, що з'явилися в мові на сучасному етапі її розвитку і новизна яких усвідомлюється мовцями (загальномовні неологізми) або були вжиті тільки в якомусь акті мовлення, тексті чи творі певного автора (стилістичні або індивідуально-авторські неологізми). Доведено, що найпродуктивнішими для неологізмів сучасного воєнного періоду є морфологічні способи словотворення, зокрема суфіксальний, конфіксальний, осново- та словоскладання. З'ясовано, що значна частина лексичних інновацій утворена за допомогою контамінації, тобто шляхом накладання структурних елементів однієї лексеми на іншу. Виявлено, що одним із продуктивних способів творення неологем сучасного періоду виявився також лексико-семантичний спосіб – переосмислення значення наявних у мові слів. У статті підтверджено думку про те, що нова лексика певного історичного періоду завжди відбиває інформацію про особливості політичного, економічного, культурного життя суспільства в цю епоху. І чим важливішим, почасти – трагічнішим є період становлення й розвитку суспільства, тим активніше мова реагує появою нових слів, які забезпечують як потреби суспільства, так і потреби самої мови. Крім цього, доведено, що трагічні суспільні події останніх років зумовили появу великої кількості неологізмів, які продовжують з'являтися переважно в сучасному інтернет-просторі, входити до системи української мови, поповнюючи її лексичний склад; проте деякі нові слова залишаються оказіональними елементами мовлення окремих мовців.

Ключові слова: неологізм, лексична інновація, неологічна лексема, російсько-українська війна, спосіб словотворення.

Buzko Svitlana. Enrichment of the vocabulary of the Ukrainian language with neologisms of the modern war period

The article deals with lexical-semantic and structural-word-forming analysis of neologisms of the Ukrainian language which appear during the modern Russian-Ukrainian war and function mainly in the Internet space. Neologisms are considered as words or some their meanings that appeared in the language at the modern stage of its development and the novelty of which is realized by speakers (common neologisms) or were used only in a speech act, a text or a certain author's work (stylistic or individually-author's neologisms). The author proves that the most productive methods of word formation for neologisms of the modern war period are the morphological ones, in particular suffixation, confixation, compounding. It was found that a significant part of lexical innovations was formed by contamination which means the superimposition of lexeme's structural elements on another lexeme. It was revealed that one of the productive methods of creating neolexemes of the modern period was the lexical-semantic method – reinterpretation of the meanings of the words. The article confirms the opinion that the new vocabulary of a certain historical period always reflects information about the features of the political, economic, and cultural life of society in this era. And the more important, sometimes more tragic the period of the formation and development of society is, the more actively the language reacts with the appearance of new words that provide both the needs of society and the needs of the language itself. In addition, it has been proven that the tragic social events of recent years caused the appearance of a large number of neologisms, which continue to appear mainly in the modern Internet space, to be included in the system of the Ukrainian language, replenishing its vocabulary; however, some new words remain occasional elements of individual speakers' speech.

Key words: neologism, lexical innovation, neological lexeme, Russian-Ukrainian war, method of word formation.

Вступ. Сучасна російсько-українська війна спричинила значні зміни в усіх сферах життя суспільства. Не винятком у цьому аспекті стала мова як суспільне явище. Загальновідомо, що функціонування мови значною мірою зумовлюється станом суспільства, яке так чи інакше впливає на розвиток мови. Трагічні події останніх років, пов'язані з російською імперською політикою геноциду стосовно українського народу, стали поштовхом до появи нових слів у лексичній системі української мови. За спостереженнями дослідників, соціальна обумовленість лінгвальних змін пов'язана переважно з комунікативною функцією мови, яка завжди прагне реалізувати свої можливості в забезпеченні потреб суспільства у спілкуванні, що й обумов-

лює пошук найбільш раціональних засобів номінації [5, с. 9]. Нова лексика певного історичного періоду завжди відбиває інформацію про особливості політичного, економічного, культурного життя суспільства в цю епоху. І чим важливішим, почасти – трагічнішим є період становлення й розвитку суспільства, тим активніше мова реагує появою нових слів, які забезпечують як потреби суспільства, так і потреби самої мови.

Неологізми в системі сучасної української мови досліджували Г. Віняр, Г. Вокальчук, В. Герман, Є. Карпільська, Ж. Колоїз, О. Сербенська, О. Стишов, Л. Струганець та ін. Неологізми в соціальних мережах описала О. Дзюбіна, фразеологічні неологізми в сучасному українському медіапросторі – Л. Пашин-

ська. Останнім часом у коло зацікавлень лінгвістів усе частіше потрапляють неологізми, які виникають у ході сучасної російсько-української війни; дослідженню цих лексичних новацій присвятили свої розвідки, зокрема, такі науковці, як О. Кирилюк, Г. Вусик, В. Даниленко, Н. Павлик та ін.

Мета нашого дослідження – здійснити лексико-семантичний і структурно-словотвірний аналіз неологізмів української мови, які з'явилися в період сучасної російсько-української війни та функціонують переважно в інтернет-просторі, з урахуванням частиномовної належності зафіксованих неологічних лексем.

Як відомо, жива мова перебуває в безперервному русі та розвитку, тому з кожним роком її словниковий склад змінюється. Зазвичай поява значної кількості неологізмів протягом короткого часу буває спричинена певними потрясіннями в суспільстві. Наприклад, у період Майдану в українській мові з'явилися слова *майданівець*, *євромайдан*, *єврореволюція*, *автомайдан*, *антимайдан*, *тітушка* тощо. Безсумнівно, початок повномасштабної війни 24 лютого 2022 року став неабияким потрясінням для всього українського суспільства, що, з-поміж усього іншого, зумовило появу великої кількості неологізмів.

Під неологізмом (від грец. *neos* – «молодий, новий» і *logos* – «судження, вислів») більшість мовознавців традиційно розуміє слово чи його окреме значення, що з'явилося в мові на сучасному етапі її розвитку і новизна якого усвідомлюється мовцями (загальнономовний неологізм), а також слово, яке було вжите тільки в якомусь акті мовлення, тексті чи мові певного автора (стилістичний або індивідуально-авторський неологізм). Під час свого функціонування неологізм може бути прийнятим суспільством і закріпитися в мовній системі, однак процес цей тривалий і непростий. Зазвичай спочатку нові слова з'являються в мовленні письменників, журналістів, науковців, які доносять їх до широкого загалу. Якщо неологізм сприймається й починає використовуватися більшою частиною суспільства, то він поступово переходить до розряду загальноновживаної лексики.

За спостереженнями дослідників, найпродуктивнішими для неологізмів сучасного воєнного періоду є морфологічні способи словотворення дієслів і віддієслівних іменників [1, с. 56]. Здебільшого ці лексичні інновації утворено суфіксальним або ж конфіксальним способом словотвору. Значна частина цих новотворів походить від назв сучасної зброї, напр.: *байрактар-и-ти* / *за-байрактар-и-ти* (< *байрактар* – турецький ударний оперативно-тактичний середньовисотний безпілотний літальний апарат (БПЛА) з великою тривалістю польоту); *енло-ї-ти* / *за-енло-ї-ти* (< *NLAW* – шведсько-британський протитанковий комплекс малої дальності), *джавелін-и-ти* / *за-джавелін-и-ти* (< *FGM-148 JAVELIN*, укр. «Джавелін» – переносний протитанковий ракетний комплекс (ТПРК) американського виробництва); *стінгер-и-ти* / *за-стінгер-и-ти* (< *FIM-92 STINGER*, укр. «Стінгер» – переносний зенітно-ракетний комплекс класу «земля – повітря»

американського виробництва з інфрачервоною головою самонаведення); *хаймарс-и-ти* / *за-хаймарс-и-ти* (< *M-141 HIMARS*, укр. «Хаймарс» – американська реактивна артилерійська система). Усі наведені лексеми мають значення «знищити / знищити ворога військовою зброєю». За спостереженнями дослідників, військові терміни та похідні від них у наш час активно використовуються в мовленні не лише військових, але й значної кількості пересічних українців, а також поступово адаптуються до української мовної системи [7, с. 61].

Твірними базами багатьох подібних неологізмів-дієслів послуговували інші поширені в мовленні військових лексеми, почасти сленгові, напр.: *за-трюхсот-и-ти* (< *трюхсотий*, тобто поранений у бою, яких серед військових прийнято називати «вантаж 300») – «поранити в бою»; *за-двохсот-и-ти* (< *двохсотий*, тобто загиблий у бою, яких у середовищі військових називають «вантаж 200») – «знешкодити, тобто вбити в бою». Із подібним значенням («знешкодити, ліквідувати, тобто вбити ворога») в українських ЗМІ вживаються дієслова *за-могила-и-ти* (< *могила* – місце поховання померлих), *за-баран-и-ти* (< *баран*) та *за-кобзон-и-ти* (< *Кобзон*, тобто дієслово походить від прізвища померлого російського співака Йосипа Кобзона). Напр.: *Підійшли бійці ЗСУ, п'ятьох з восьми закобзонили, а трюх узяли в полон* [URL: <https://t.me/s/ukrnastup?before=9568>].

Деякі з подібних неологізмів мають відверте іронічне забарвлення й певне стилістичне навантаження: *макрон-и-ти*, *шольца-и-ти* (URL: https://siver.com.ua/news/budut_makroniti_i_sholciti/2022-06-14-30953). Обидва дієслова походять від прізвищ сучасних європейських лідерів – президента Франції Еммануеля Макрона та федерального канцлера Німеччини Олафа Шольца, які тривалий час офіційно висловлювали стурбованість російською агресією проти України, однак суттєво нічим не допомагали; саме із цим пов'язане значення цих неологізмів – «виявляти стурбованість і занепокоєння, проте насправді нічого не робити, аби суттєво вплинути на ситуацію».

Тлумачення деяких неологізмів пов'язане з реаліями нинішньої російсько-української війни, значення цих слів зрозуміле тим, хто безпосередньо пережив(-ав) трагічні події від кінця лютого 2022 р. Значна частина цих новотворів походить від прізвищ відомих осіб. Напр.: *кім-и-ти* – «зберігати спокій і оптимізм» (дієслово походить від прізвища *Кім* (Віталій Олександрович) – голова Миколаївської обласної державної адміністрації, який у перші місяці повномасштабної війни часто записував відеозвернення до співвітчизників із метою підтримки, збереження спокою та оптимізму); *арестов-и-ти* – «зберігати спокій» (твірною базою послуговувало прізвище *Арестович* (Олексій Миколайович) – відомий український блогер, політичний і військовий оглядач, який на початок повномасштабного вторгнення Росії на територію української держави був позаштатним радником Офісу Президента України; протягом перших місяців війни О. Арестович майже щодня проводив брифінги та стріми, під час яких намагався заспокоїти

українців та знизити рівень їхньої тривожності); *притул-и-ти* – «жертвувати кошти на допомогу українській армії» (походить від прізвища *Притула* (Сергій Дмитрович) – відомий український телеведучий, громадський і політичний діяч, волонтер, засновник благодійного фонду, значна частина коштів якого йде на допомогу армії).

Доволі поширеними в новітньому українськомовному інтернет-просторі стали також такі дієслівні новотвори сучасного воєнного періоду: *донат-и-ти* (< *донат* – добровільне пожертвування або ж подарунок у вигляді грошей, речей, послуг тощо), *на-волонтер-и-ти* – «знайти щось потрібне, інколи ціною тяжких зусиль» (походить від іменника *волонтер*, яким прийнято позначати добровольців, які надають допомогу тим, хто цього потребує); *україн-и-ти* – давати жорстку відповідь (< *Україна*); *чорноба-ї-ти* – припускати тих самих помилок (походить від назви села *Чорнобайка* в Херсонській області, де розташовано аеродром, на якому російська армія багаторазово й систематично зазнавала втрат); *шойгу-ва-ти* – «вдавати, що все добре, коли насправді це не так» (походить від прізвища міністра оборони Російської Федерації *Шойгу* Сергія Кужугетовича, який в офіційних зверненнях до так званого російського народу приховував реальний стан речей і втрати Росії в цій війні); *кадир-и-ти* – «видавати бажане за дійсне, значно перебільшувати» (твірною базою послугувало прізвище *Кадиров* (Рамзан Ахматович, голова Чеченської республіки, відомий своєю пропутінською політикою; кадировські війська в російсько-українській війні, зокрема, відзначилися тим, що намагалися створити образ непереможної армії, тоді як насправді все виявилось зовсім по-іншому).

Більшість із названих лексем уживається в сучасному інтернет-просторі також із префіксом *від-*: *відбайрактарити*, *відчорнобайти*, *відджавелнитити*, *відбандерити* тощо, напр.: *Наші арміїці добряче «відчорнобайли» більшість рашистських підрозділів* [URL: <https://tsn.ua/ato/spalena-tehnika-okupanta-nahreschatiku-mayzhe-vsya-ruhalas-na-kiyiv-ta-taka-zh-na-fronti-z-yavlyayetsya-schodnya-2141110.htm>]; *Орки чорнобайли, а ЗСУ їх відбандерили* [URL: https://24tv.ua/education/neologizmi-viyni-yaki-slova-zyavilisya-pislya-24-lyutogo-2022_n2273888]. За цією ж аналогією, хоча подеколи й за допомогою інших префіксів, згодом було утворено оказіональні неологізми *від-ірпен-и-ти*, *на-гостомел-и-ти*, *від-ізом-и-ти*, *за-буч-и-ти*, які мають тотожне значення «дати відсіч ворогові». Їх утворено від назв звільнених від російської окупації українських населених пунктів *Ірпін*, *Гостомель*, *Ізом*, *Буча* [URL: <https://chasdiy.org/news/chornobaity-arestovlennia-nahostomelyty-novi-slova-iaki-prynesla-nam-viina.html>]. Погоджуємося з тими дослідниками, які вважають, що деякі українські географічні назви в ході війни набули додаткового (емоційно-експресивного) значення, пов'язаного з активними бойовими діями.

Доволі значна кількість з-поміж неологізмів сучасного воєнного періоду – це іменникові лексеми (подеколи віддієслівні), утворені переважно суфіксаль-

ним способом, напр.: *арестовл-енн-я* (< *Арестович*, *арестовити*) – заспокійливі повідомлення, які мають знизити ступінь тривожності; *моб-ік* (< *мобілізувати*, *мобілізація*) – мобілізований цивільний; *пушкін-іст* (< *Пушкін*) – людина, яка любить і цінує російську культуру, а також агітує, щоб в українській топоніміці, у шкільних програмах і підручниках були наявні імена російських діячів так званої російської культури; *ухил-янт* (< *ухилятися*) – той, хто ухиляється від мобілізації; *раш-к-а* (< *раша*, англ. *Russia*) – Російська Федерація; *раш-изм* (< *раша*, англ. *Russia*) – політична ідеологія та соціальна практика так званої Росії початку ХХІ ст., що базується на неприйнятті культури інших народів, здебільшого тих, що були у складі СРСР.

Останній приклад (*рашизм*) викликає алюзії щодо іншого іменника *фашизм*, отже, на нашу думку, в цьому випадку можемо говорити також про такий оказіональний спосіб словотвору, як контамінація, під яким розуміють своєрідне накладання структурних елементів однієї лексеми на іншу, напр.: *могилізація* (< *могила* + *мобілізація*), *Толстоевський* (< *Толстой* + *Достоевський*) [URL: <https://theukrainians.org/slova-viyni/>]. За спостереженнями дослідників, «словотвірна контамінація є результатом лінгвокреативної діяльності, сутність якої полягає у свідомому схрещуванні двох номенів через їхню структурну чи семантичну тотожність. Накладання твірних основ не залежить від місця й характеру накладених елементів і зумовлюється асоціативними зв'язками або структурною подібністю твірних основ» [9, с. 176]. Напр.: *лугандон* (*Луганськ* + *Донецьк*, *Донбас*), *бомбас* (*бомбити* + *Донбас*), *спецдефекація* (*спецоперація* + *дефекація*).

У деяких випадках одна з лексем, які беруть участь у процесі контамінації, є стилістично зниженою, емоційно забарвленою або такою, що переважно негативно сприймається більшою частиною суспільства, напр.: *сракета* (< *срака* + *ракета*), *госдура* (рос. *госдума* + *дура*), *федерашка* (< *федерація* + *рашка*), *російська недерація* (*російська федерація* + *недерастія*), *спецдефекація* (< *спецоперація* + *дефекація*), *спецобсерация* (< *спецоперація* + *обсерти*), *дегенерали* (*дегенерати* + *генерали*) і под. [URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/33750/1/172-185.pdf>].

Подеколи неологізми, утворені способом контамінації, мають відверто гумористичне забарвлення, що свідчить про таку рису українського менталітету, як здатність не втрачати почуття гумору навіть у найтяжчих ситуаціях. Так, на YouTube-каналі українського актора й пародиста Юрія Великого у мовленні комічного персонажа «дяді Сірожі» ми помітили такі оказіональні неологізми – назви страв: *макадрони* (< *макарони* + *дрони*), *гаубіці* (< *голубці* + *гаубиці*), *буряктар* (< *буряк* + *тартар*, у слухачів виникають асоціації з назвою військової зброї «Байрактар») [URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1pVBaVhSpVQ&t=254s>].

Досить поширеним є також спосіб осново- та словоскладання, тобто поєднання в одній лексемі двох основ або слів, результатом чого є складні слова, напр.: *байден-о-терапия* (< *Байден* + *терапия* – здатність

схилити опонента на свій бік, походить від прізвища американського президента Джо Байдена, який від початку повномасштабного російського вторгнення підтримував Україну й намагався схилити до цього лідерів інших країн); *бандер-о-мобіль* (< *Бандера* + *автомобіль* – українські броньовані автомобілі, само-тужки оснащені активістами під час воєнних дій на сході України з 2014 р.); *бандер-о-смуги* (*Бандера-смуги*) (< *Бандера* + *смуги* – саморобна запалювальна легко-займиста суміш, відома також під назвою «коктейль Молотова»); *літак-о-пад* (< *літак* + *падати* – збивання російських літаків силами протиповітряної оборони України); *бульбафюрер* (< *бульба* + *фюрер* президент Білорусі О. Лукашенко); *літак-о-пад* (< *літак* + *падати* – нищення російських військових літаків силами протиповітряної оборони України). Деякі з цих неолексем є яскравим свідченням рішучості й безком-промисності українців у питанні нищення ворога, напр.: *рус-о-різ* (< *руський* + *різати* – FPV-дрон для ліквідації / знешкодження / знищення ворога), *виродк-о-вози* (< *виродок* + *возити* – російська військова техніка, призначена для пересування військ) [URL: https://www.instagram.com/s_sternenko/].

Дослідники відзначають досить велику кількість складних слів, утворених за допомогою префіксоїда *кібер-*, що вказує на зв'язок цих неологізмів із кібер-нетикою – наукою про загальні принципи керування, напр.: *кібервійна*, *кібератаки* (хакерські атаки на різноманітні інформаційні системи з метою виведення їх із ладу); *кібервійська*, *кіберкозаки*, *кіберпартизани* (українські ІТ-спеціалісти, що допомагають нейтралізувати ворога в інформаційному просторі) [2, с. 12].

У низці лексем було засвідчено лексико-синтаксичний спосіб творення. Напр., іронічно-саркастична лексема *аналоговнет* походить від поширеної заяви російських пропагандистів «*аналогов нет*» про наявність будь-якого російського продукту, що, на думку росіян, не має аналогів у світі чи інших країнах. Цим же способом було утворено прислівник *затридні* (< *за три дні*) в значенні «ніколи», поява якого пов'язана з нереалізованими планами Росії та її диктатора Путіна взяти Київ протягом трьох днів; а також лексеми *боневтік* (< *бо не втік*; так іронічно називали тих, хто не встиг виїхати за кордон до початку повномасштабного вторгнення Росії на українську територію) та *дебахнуло* (< *де бахнуло*; про тих, хто може завдати шкоди собі чи іншим своєю надмірною цікавістю).

Подеколи лексико-синтаксичний спосіб ускладнюється суфіксацією, напр.: *іхтамнетити* – «знищувати ворога» (твірною основою цього неологізму став модифікований вислів «*нас там нет*» (пор.: «*их там нет*») російських пропагандистів, які намагалися запевнити, що не мають ніякого відношення до анексії Криму й інших військових злочинів).

Література:

1. Вусик Г. Л., Павлик Н. В. Неологізми як мовне відображення російсько-української війни 2022 року. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 23. Том 1. С. 52–57.

Іншим доволі продуктивним способом творення неологізмів війни виявився лексико-семантичний спосіб – переосмислення значень наявних у мовній системі слів. Напр.: *балалайка* (*летюча*), *мопед* (*повітряний*) – іранський дрон-камікадзе; *Даука* – кулемет Дегтярьова – Шпагіна; *дискотека* – бойові дії; *муха* – ручний протитанковий гранатомет (РПГ); *покемон* – кулемет Калашникова модернізований (рос. ПКМ); *пташка* – український дрон (вертоліт, літак); *сапог* – станковий протитанковий гранатомет (СПГ); *бандероль* – мертвий окупант у чорному пластиковому пакеті, які використовуються для транспортування трупів; *зеленка* – лісисто місцевість, зручна для засідок і вогневих позицій; *нуль* – територія, де відбуваються бойові зіткнення з ворогом; *бавовна* – так українці почали іронічно називати вибухи в Росії після того, як росіяни почали активно вживати слово «хлопок» замість «вибух»; зміна наголосу й дослівний переклад українською (рос. *хлопок* – укр. *бавовна*) стали мотивом для появи цієї лексичної інновації [URL: <https://theukrainians.org/slova-vijny/>].

Отже, можемо зробити висновок, що війна принесла не тільки страждання, але й зумовила появу великої кількості неологізмів. За нашими спостереженнями, найпродуктивнішими для неологізмів сучасного воєнного періоду виявилися морфологічні способи словотворення переважно дієслів і віддієслівних іменників (суфіксальний, конфіксальний способи, а також осново- та словоскладання). Твірними базами зафіксованих нами лексичних інновацій послуговували, зокрема, назви сучасної військової зброї, прізвища публічних осіб, українські топонімічні назви тих населених пунктів, де велися чи ведуться активні бойові дії, та інші поширені переважно в мовленні військових лексеми, подеколи сленгові. Значна частина описаних неологізмів утворена способом контамінації; здебільшого ці неолексеми мають відверте іронічно-саркастичне забарвлення та надають мовленню експресивності й емоційності. Крім цього, нами були зафіксовані неологічні лексеми, утворені лексико-синтаксичним і лексико-семантичним способами. Нові слова, пов'язані з трагічними подіями нинішньої російсько-української війни, продовжують з'являтися в сучасному українськомовному інтернет-просторі, входить до системи української мови, поповнюючи її лексичний склад. Проте значна частина цих лексичних інновацій залишається на периферії мовної системи оказіональними елементами мовлення окремих мовців.

Безперечно, пропонується стаття окреслює далеко не всі аспекти порушеної проблеми. Зокрема, подальшого наукового висвітлення потребує питання функціонування неологічних лексем в усних і писемних текстах різних мовних стилів, а також зв'язок лексичних інновацій нинішнього воєнного періоду з динамічними процесами в лексико-семантичній системі сучасної української мови.

2. Гладченко А. М., Комарова О. С. Неологізація лексики у період російсько-української війни. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2023. Том 34 (73). № 1. Ч. 1. С. 7–13.
3. Гмиря Л., Заскалета В. Морфологічні та дериваційні особливості неологізмів воєнного часу. *Актуальні питання гуманітарних наук. Мовознавство. Літературознавство*. 2023. Вип. 60. Том 1. С. 159–165.
4. Городиловська Г. П. Метафоризація як лексико-семантичний спосіб творення воєнних неологізмів. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2023. № 207. С. 54–61.
5. Гриценко С. Мовні інновації російсько-української війни 2022 року. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика*. 2022. № 2 (32). С. 9–13.
6. Даниленко В. Неологізми в мережових виданнях України доби незалежності. *Український інформаційний простір*. 2023. № 1 (11). С. 149–162. URL: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/279624/274204>.
7. Демешко І. М. Лексико-словотвірні інновації в медіадискурсі періоду війни. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. Випуск 2 (205). Кропивницький : Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 58–63.
8. Кирилюк О. Л. «Вогнехреще» або неологізми як відображення військового протистояння. *Наукові записки КДПУ. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2015. Вип. 137. С. 52–56.
9. Шевчук Л. В. Словотвірна контамінація як вияв лінгвокреативності на феномен війни (на матеріалі медіатекстів). *Записки з українського мовознавства*. 2022. № 9. С. 172–185.

References:

1. Vusyk, H. L. & Pavlyk, N. V. (2022). Neolohizmy yak movne vidobrazhennia rosiisko-ukrainskoi viiny 2022 roku [Neologisms as a linguistic reflection of the Russian-Ukrainian war of 2022]. *Zakarpatski filolohichni studii*. 23 (1), 52–57. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.23.1.9> [in Ukrainian].
2. Hladchenko, A. M. & Komarova, O. S. (2023). Neolohizatsiia leksyky u period rosiisko-ukrainskoi viiny [Neologization of vocabulary during the Russian-Ukrainian war]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka*. 34 (73), 1 (1), 7–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.1.1/02> [in Ukrainian].
3. Hmyria, L. & Zaskaleta, V. (2023). Morfolohichni ta deryvatsiini osoblyvosti neolohizmiv voiennoho chasu [Morphological and derivational features of wartime neologisms]. *Aktualni pyttannia humanitarnykh nauk. Movoznavstvo. Literaturyoznavstvo*. 60 (1), 159–165. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-1-22> [in Ukrainian].
4. Horodylovska, H. P. (2023). Metaforyzatsiia yak leksyko-semantychnyi sposib tvorennia voiennykh neolohizmiv [Metaphorization as a lexical-semantic way of creating military neologisms]. *Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky*. 207, 54–61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2023-207-8> [in Ukrainian].
5. Hrytsenko, S. (2022). Movni innovatsii rosiisko-ukrainskoi viiny 2022 roku [Linguistic innovations of the Russian-Ukrainian war of 2022]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Literaturyoznavstvo. Movoznavstvo. Folklorystyka*. 2 (32), 9–13. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02> [in Ukrainian].
6. Danylenko, V. (2023). Neolohizmy v merezhevykh vydanniakh Ukrainy doby nezalezhnosti. *Ukrainskyi informatsiinyi prostir*. 1 (11), 149–162. Retrieved from <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/279624>.
7. Demeshko, I.M. (2023). Leksyko-slovotvirni innovatsii v mediadyskursi periodu viiny [Lexical and word-forming innovations in media discourse during the war period]. *Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky*. 2 (205), 58–63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2023-205-8> [in Ukrainian].
8. Kyryliuk, O.L. (2015). “Vohnekhreshche” або neolohizmy yak vidobrazhennia viiskovoho protystoiannia [“Vohnekhreshche” or neologisms as a reflection of military confrontation]. *Naukovi zapysky KDPU. Serii: Filolohichni nauky (movoznavstvo)*. 137, 52–56.
9. Shevchuk, L.V. (2022). Slovotvirna kontaminatsiia yak vyjav lnhvokreatyvnosti na fenomen viiny (na materialy mediatekstiv) [Word-forming contamination as a manifestation of linguistic creativity on the phenomenon of war (on the material of media texts)]. *Zapysky z ukrainskoho movoznavstva*. 29, 172–185 DOI: <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2022.29.262402> [in Ukrainian].